

Spreektekst namens omwonenden Noordlheederes, 25 maart 2025

Wij waarderen deze uitgebreide en zorgvuldige initiatiefnota. Er zit een logische opbouw in.

Wij zijn al 10 jaar geconfronteerd met de sierteelt, tulpen/ lelies/ pioenrozen en gladiolen. Onze es is groot, 38 ha, daardoor was er regelmatig sprake van meerdere sierteelten tegelijk. De gemiddelde afstand tot de erfgrans is 20-40 mt. De bollenteelt heeft grote invloed op de kwaliteit van ons leven en onze leefomgeving.

~~Buurtgenoten die in Lhee zijn opgegroeid geven bijvoorbeeld aan dat ze minder vleermuizen en zwaluwen zien. Lijkt me een logisch gevolg van de achteruitgang van de insectenstand.~~

Onze zorgen maar ook de frustraties zijn in die 10 jaar toegenomen. De frustratie kwam voort uit de afwerende en omtrekkende bewegingen van uw gemeente. Het ingrijpen van wethouder den Hollander vorig jaar in Diever was een verrassende uitzondering.

We vinden het schrijnend dat er zo'n lange lijst van juridische procedures nodig is om natuur en omwonenden te beschermen.

Ik ga niet de hele nota doornemen. Ik doe een paar suggesties die, gebaseerd op onze ervaring, belangrijk voor ons zijn, waarvan we u vragen om deze te verwerken in maatwerkvoorschriften (MWV) of omgevingsplan (OP).

1. Het middelengebruik is niet inzichtelijk. Het spuitoverzicht van 2021 over onze es was totaal niet geruststellend. Wij hebben daarover voorjaar 2023 met bijna alle fracties gesproken. Het waren vriendelijke gesprekken maar ze hebben niets opgeleverd. Vaak horen we dat het middelengebruik is gedaald. Dat klopt slechts ten dele. Ik heb naar de afzetgegevens 2010-2022 van de middelen gekeken die op onze es in de lelieteelt zijn gebruikt. Daaruit blijkt juist een landelijke toename van de meeste middelen. Wij vragen u om vast te leggen dat omwonenden inzicht moeten kunnen krijgen in de stoffen die in hun privé domein binnenkomen. (MWV)
2. 'Toelating' door het Ctgb betekent niet dat 'een middel veilig is'. U kunt zich meer niet verschuilen achter de uitspraak: ja maar de middelen zijn toch toegelaten. Zolang er onduidelijkheid is over de veiligheid van de middelen of combinaties van middelen vragen we u om het voorzorgbeginsel toe te passen. Geen intensieve teelten bij kwetsbare plekken, woonomgevingen en natuur. (MWV/ OP)
3. Stel een gespecialiseerde ambtenaar(toxicoloog) aan die zich serieus bezig houdt met de situatie rond de pesticiden in relatie tot het voorzorgsbeginsel. Doe dat desnoods in VDG verband. Dit speelt niet alleen in Westerveld. (OP)
4. Mocht u zonering als een van oplossingen beschouwen, dan is het cruciaal om die zonering te combineren met dwingende afspraken over de soort middelen. **Geen middelen toestaan waarvan we weten dat ze de akker verlaten.** Dit zeg ik vet gedrukt. Omwonenden willen geen giftige stoffen meer in hun tuin, huis, stofzuigerzak. (MWV)
5. Maak serieus werk van de Sustainable development goals. (kader pag 18, target 2.4) Elise Brouwer heeft dit al eens bij u ingebracht. Teken en bij het kruisje is gemakkelijk gedaan, je zult de doelen ook moeten omzetten in concrete maatregelen. Natuurlijk zijn de Europese en landelijke wet en regelgeving daarbij leidend. (OP)

6. Ik vind dat de bollensector zorgvuldiger moet omgaan met de term biologisch. Biologische bedrijven moeten voldoen aan strenge voorwaarden. Zet in onze gemeente in op de ontwikkeling van duurzame landbouwbedrijven en zorg minstens voor de al bestaande initiatieven. Wil je een sector beschermen waarvan we de zorgelijke effecten ondertussen kennen **of** kies je voor de weg voorwaarts. (MWV)
7. Omwonenden zijn niet verantwoordelijk om er uit te komen met de verpachters of pachters. Wij hebben onlangs via via gehoord dat de grondeigenaar van de NLE stopt met de sierteelt vanwege het “gedoe”. Het stoppen klinkt positief, maar wij vinden dat omwonenden, waar dan ook, niet afhankelijk zouden moeten zijn van de uiteindelijke welwillendheid van de verpachter of teler. Dat is toch echt aan de overheid, in dit geval de gemeente. Neem uw verantwoordelijkheid voor onze gezondheid. (OP)

Tot slot: ik heb een paar keer de periode van 10 jaar genoemd. Die 10 jaar zijn essentieel voor ons. In onze gesprekken met de teler zei hij, jullie willen te snel, geef ons nog 10 jaar. Daar zijn we nu ongeveer. De samenvatting en het schema op pagina 45 geven tal van mogelijkheden om tot een verantwoorde aanpak te komen. Laat ons niet nog een volgende 10 jaar aanmodderen.

Bijlage: overzicht van de afzetgegevens 2010-2022 volgende pagina.

Afzetgegevens gewasbeschermingsmiddelen in Nederland

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/05/19/afzetgegevens-gewasbeschermingsmiddelen-in-nederland>

Alle toelatingshouders van gewasbeschermingsmiddelen moeten elk jaar de afzetgegevens aan het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verstrekken. Het gaat hierbij om de afzetgegevens van de werkzame stoffen van gewasbeschermingsmiddelen, die zijn toegelaten in Nederland voor professioneel gebruik.

De verplichting om deze gegevens aan het ministerie van LNV te verstrekken, is vastgelegd in de Verordening betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen (Verordening (EG) 1107/2009, art 67 derde lid) en de Verordening betreffende statistieken voor pesticiden (Verordening (EG) 1185/2009).

Het ministerie van LNV publiceert de afzetgegevens ieder jaar. De documenten kennen een vaste indeling:

- EU-code van de werkzame stof;
- de Nederlandse naam van de werkzame stof;
- de Engelse naam van de werkzame stof;
- de afgezette of verkochte hoeveelheid in kilogrammen.

De afzetgegevens van 2023 worden uiterlijk op 1 april 2025 gepubliceerd.

		vanaf 2010	vanaf 2013	vanaf 2015	2016 t/m 2021	2022
fosthiazaat		4.308			59.840	99.585
glyfosaat		612.118			706.922	760.667
metobromuron				7.648	21.805	58.116
pendimethalin		62.978			113.100	130.966
dimethenamide-P		127.609			181.928	142.840
asulam		43.978			36.928	41.105 verboden
metamitron		159.450			142.372	281.738
esfenvaleraat		3.226			6.937	9.921
mancozeb		1.571.185			2.415.150	2.128.464 verboden
trifloxystrobin		13.999			12.874	10.104
fluazifop-P-butyl		3.299			2.302	3.660
quinmerac		333			185	5.292
acetamiprid		2.333			4.546	13.911
tebuconazool		17.831			30.718	28.317
fluopyram			8.358		21.636	41.578
prothioconazool		28.347			38.408	84.760